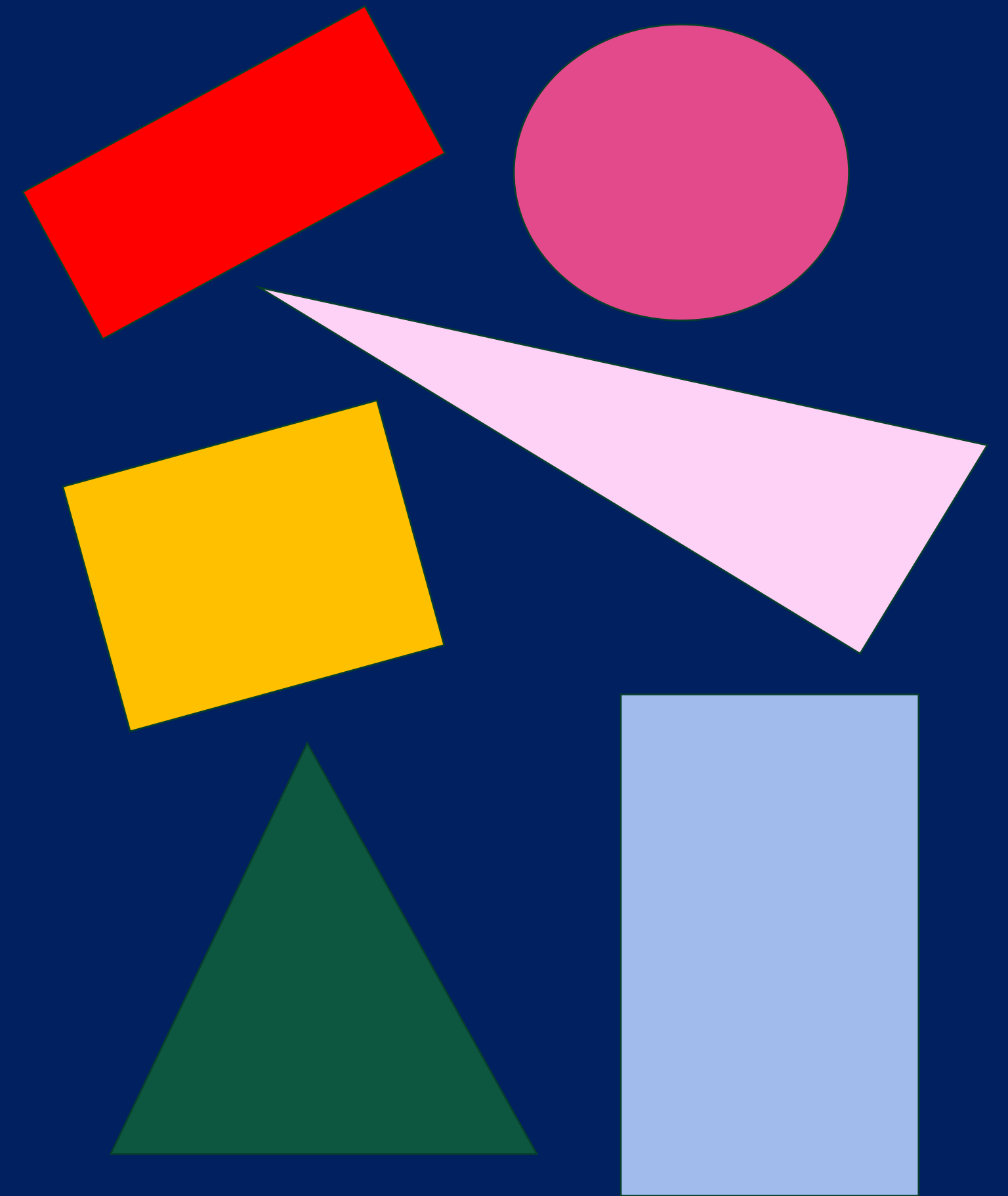

Moss kommune Voldskogen barnehage Årsplan 2024-2025

Mangfoldige Moss- Skapende- varmere- grønnere

Moss
kommune

OM VOLDSKOGEN BARNEHAGE

Voldskogen barnehage eies og driftes av Moss kommune, og er en av 12 kommunale barnehager. Vi er den lille flerkulturelle barnehagen, med det store hjerte. Vi holder til i nærmiljø i vekst, rett ved siden av Halmstad barneskole, Ryggehallen, den lille Voldskogen med fine turmuligheter, ved idrettsanlegget til Rygge IL og Tufteparken. Dette gir gode mulighet for allsidig lek, fysisk utfoldelse og aktiviteter året rundt.

Barnegruppen består totalt av 34 barn og er fordelt på to avdelinger. Bikuben er småbarns avdeling fra 0-3 år, og Maurtua er stor barns avdeling 3-6år. Avdelingene er felles på morgenen og ettermiddagene. Avdelingene samarbeider og deler seg i smågrupper gjennom dagen, både avdelingsvis og på tvers.

I Voldskogen barnehage er vi alltid i utvikling, vi finner løsninger og lærer sammen, og samarbeider med andre instanser for å øke kunnskap og kompetanse som kommer både barn og personalet til gode. Våre fokusområder er inkluderende fellesskap med fokus på bevegelsesglede, lek og lekemiljø, og vi bruker prosjektarbeid som arbeidsmetode, fordi vi er opptatt av barns medvirkning og barnas stemme.

Kontaktinformasjon

Adresse: Holteveien 19, 1580 Rygge

Åpningstid: 07.00-16.30

www.moss.kommune.no

Barnehagestyrer

Anne-Cathrine Karlsen

Tlf: 95793514

Anne-cathrine.karlsen@moss.kommune.no

AVDELINGENE VÅRE

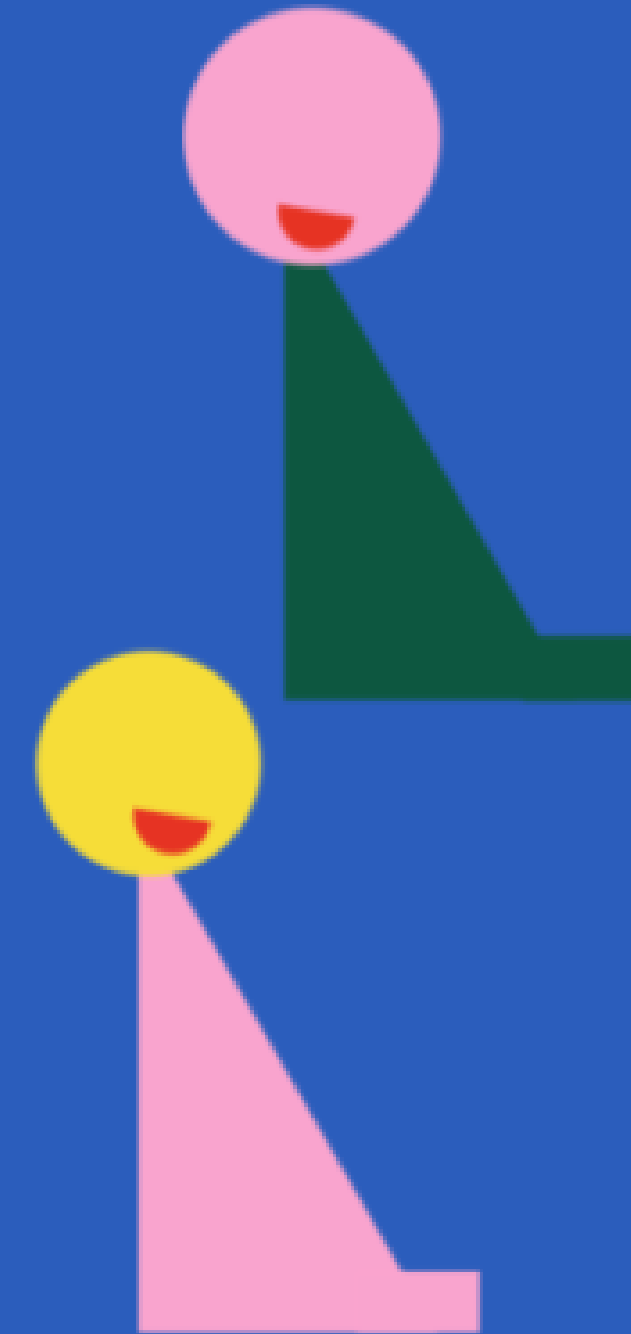
BIKUBEN

13 barn i alderen 0-3år
Telefonnummer: 45617611

MAURTUA

22 barn i alderen 3-6år
Telefonnummer: 45631821

FORMÅLET MED ÅRSPLANEN

Årsplanen er et levende dokument som barnehage personalet hvert år utarbeider og tilpasser etter barnehagens mål, satsningsområder og arbeidsmetoder. Årsplanen bygger på styrende dokumenter som Rammeplan for innhold i barnehagen, Lov om barnehage, FNs barnekonvensjon og Moss kommunes kvalitetsplan «små føtter skaper fremtidens fotspor». Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagens personal, en kilde til informasjon for foreldre og samarbeidspartnere.

BARNEHAGENSFORMÅL OG INNHOLD

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering og krenkelser.

Hos oss er vi opptatt av at alle barn skal oppleve trygge relasjoner og bli møtt med annerkjennelse og glede. Vi legger til rette for at barna skal få være den de er, få medvirke i hverdagen, trives og få et godt barnehage liv. I barnas møte med motgang og mestring er vi tilstede og gir støtte slik at barna utvikler god selvfølelse, et godt selvilde.

I samarbeid med foreldre skal vi tilrettelegge for at barna skal trives, oppleve mestring og progresjon, og ha noe å strekke seg etter. Vi skal møte barna der de er i sin utvikling, og sørge for at de kan være den beste versjonen av seg selv.

Dette gjør vi gjennom å ha fokus fellesskap, lek, bevegelsesglede, og språkutvikling.

Når vi setter dette sammen med barnehagens motto «Alle har en plass og en verdi», mener vi i Voldskogen barnehage at vi er en kvalitetsbarnehage

Bilder er kopiert og hentet fra www.google.no

Visjon, verdier og mål for barnehager i Moss kommune.

Moss kommunes visjon: **#Mangfoldige Moss skapende- varmere- grønnere**

Barnehagene i Moss har sammen utarbeidet en kvalitetsplan som sitt overordnede styringsdokument. «Små føtter skaper fremtidens spor» er vedtatt 25.05.2020.

Kvalitetsplanen skal sette retning, beskrive mål for det pedagogiske arbeidet og legge grunnlaget for årsplanarbeid i den enkelte barnehage.

Ut fra visjonen til Moss Kommune er det utviklet felles kvalitetsprinsipper for alle kommunale barnehager i Moss som skal sikre et likeverdig og helhetlig tilbud for alle barn.

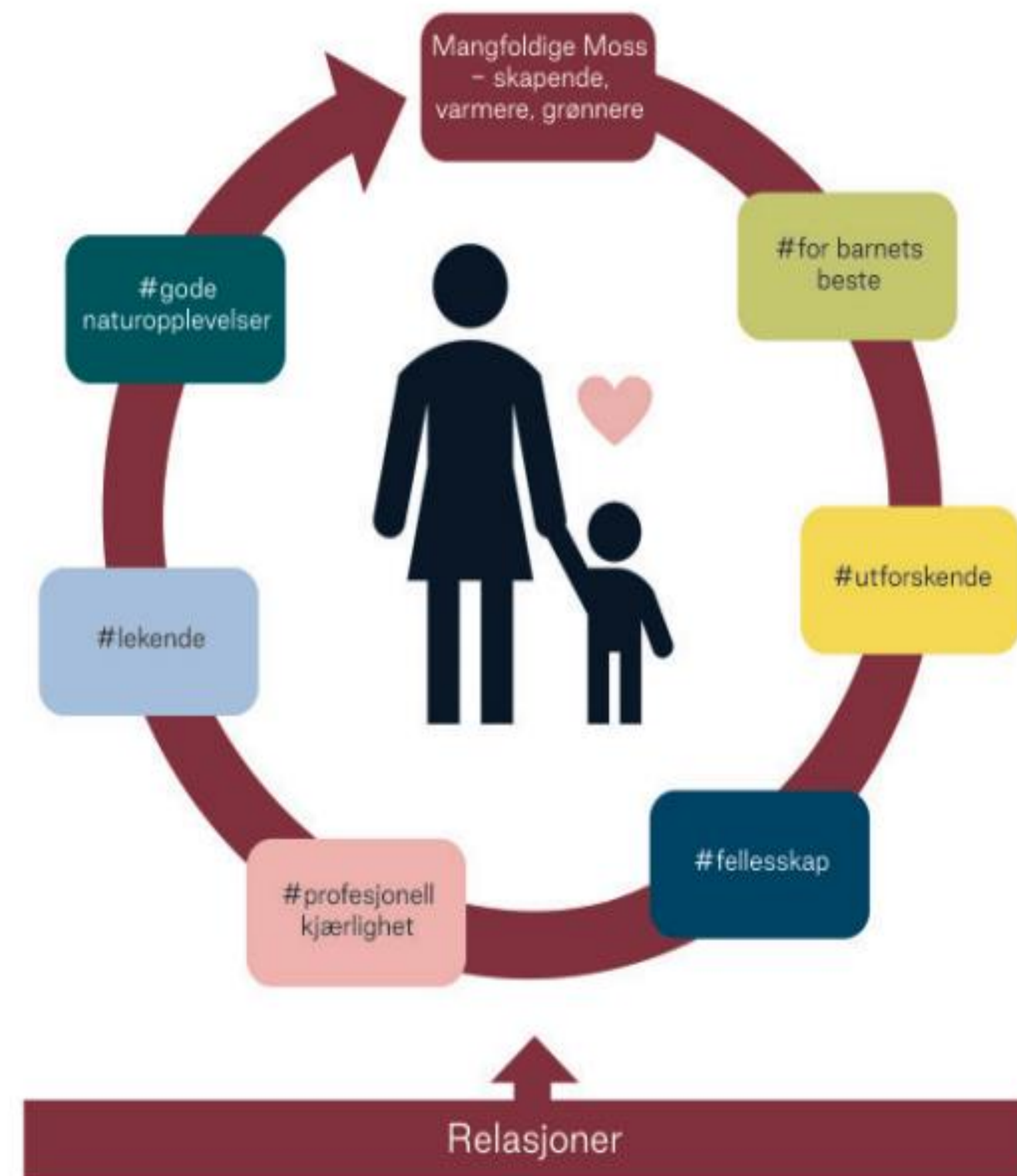
Disse prinsippene er:

#for barnets beste - #utforskende - #fellesskap - #profesjonell kjærighet - #lekende - #gode naturopplevelser

Prinsippene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandling med barn og foresatte. På neste side beskriver vi hvordan kvalitetsprinsippene kommer til uttrykk i Voldskogen barnehage.

I Moss kommunes barnehager opplever alle barn et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

- Livsmestring
- Inkluderende miljø
- Utvikling

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

#lekende

Voldskogen barnehage kjennetegnes av humor, engasjement og glede. I leken er voksne tilstedeværende, tilgjengelige og oppmerksomme.

#utforskende

Vi har et felles fokus og vi undrer oss sammen. Samtidig skal barna være medvirkende i sin egen læring. Det betyr for oss at vi følger barns interesse og at veien/prosessen er viktigere enn målet.

#profesjonell kjærlighet

For oss betyr dette å bruke hjertet og hodet i arbeidet med barn. Vi ser hvert barn og viser glede i å være sammen med hvert barn i barnehagen. Vi er opptatt av å skape varme i relasjoner, og det betyr blant annet at barna skal ha forutsigbare rammer og voksne tilpasser sin måte å arbeide på, etter barnets beste.

#fellesskap

Alle har en plass i Voldskogen barnehage og det er rom til å være seg selv. Vi er opptatt av fellesopplevelser, av å hjelpe hverandre og å stimulere gode barn-barn relasjoner, fordi dette bygger trygghet og tilhørighet. Dette er viktige arbeidsmåter for oss i arbeidet mot mobbing i barnehagen.

#for barns beste

Alle har en plass og en verdi. Barns beste er alltid vår førsteprioritet og alle barn skal få den støtten de trenger for å kunne oppleve utvikling. Dette innebærer også at vi som personalet er reflekterende og utvikler vår egen praksis.

#gode naturopplevelser

Vi går mye på tur, er mye ute og bruker naturmaterialer i våre aktiviteter. Vi skaper gode naturopplevelser gjennom tilpasning og tilrettelegging for den enkelte samtidig som vi skaper fellesopplevelser. Også her er veien viktigere enn målet.

FOKUSOMRÅDE BARNEHAGEÅRET 2024-2025

INKLUDERENDE FELLESSKAP- BEVEGELSESGLEDE- LEK OG LEKEMILJØ

Vårt fokusområde handler om inkluderende fellesskap gjennom bevegelsesglede, lek og lekemiljø.

Bevegelsesglede i barnehagen er et prosjekt som skal bidra til en aktiv hverdag for barn og ansatte i barnehagen. Prosjektet har oppstart i august og prosjektleder er Kristian Gulbrandsen. Kristian er medforfatter av boken Bevegelsesglede i barnehagen. Boken er et resultat av et mangeårig samarbeid mellom idrettspedagoger og pedagogiske ledere.

Prosjektet retter seg mot personalgrupper som ønsker å jobbe systematisk og målrettet med lek og bevegelse som metode for å møte alle fagområdene i rammeplanen.

Prosjektet tilpasses barnehagens temaer og fokusområder. Deltakelse i prosjektet vi gi personalgruppen et godt grunnlag for planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av lekpreget aktivitet i hverdagen. Det handler om å se muligheter og hvilke ressurser som allerede er i personalgruppen. Prosjektet vil belyse viktige temaer som: **mestring, relasjoner, voksenrollen, tilstedeværelse, motivasjon, den frie leken, bevegelsespraksis, igangsetting, innspill til lek, avspenning og barn som læremestere.** Det blir presentert ulike studier som belyser disse temaene, og vi løfter frem kompetansen hver enkelt ansatt har med seg.

Vi vet at barn utvikler seg positivt i miljøer hvor de føler seg inkludert og som en del av et fellesskap. Det å få være med på leken er en stor trivselsfaktor for barn. Barn trenger støtte og hjelp fra personalet dersom de faller utenfor lek eller ikke helt forstår lekekoder og samspill. Vi vil derfor bygge opp personalets kompetanse når det gjelder hvordan vi kan tilrettelegge, støtte og veilede barna i lek slik at alle barna får nettopp den fellesskapsfølelsen.

Vi skal legge ekstra vekt på dette kvalitetsprinsippene fra kvalitetsplanen

#lekende
og
#utforskende

FOKUSOMRÅDE BARNEHAGEÅRET 2024-2025

INKLUDERENDE FELLESSKAP- BEVEGELSESGLEDE- LEK OG LEKEMILJØ

I 2022 inngikk Moss kommune et samarbeid med Læringsmiljøsentret ved universitetet i Stavanger for perioden 2022-2025. Voldskogen barnehage, deltar sammen med 25 andre barnehager i Moss, i satsingen «Inkluderende felleskap».

Målet er å øke kvaliteten på barnehagenes arbeid med å sikre et inkluderende felleskap gjennom å styrke personalets kompetanse gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Dette innebærer et utviklingsarbeid som involverer hele personalgruppen og som foregår i den enkelte barnehage

Læringsmiljøsentret har bidratt i en kompetansekartlegging og med faglig innhold. Denne kartleggingen, samt øvrige observasjoner og data er nå vårt grunnlag for videre arbeid.

Læringsmiljøsentret har satt opp to aktuelle temaer; «Laget rundt barnet» og «Lek- og lekemiljø.»

Ut fra kartleggingen og øvrige refleksjoner ved vår praksis har Voldskogen valgt området lek- og lekemiljø, og i dette barnehage året ønsker vi å spisse det til bevegelsesglede og hvordan vi kan jobbe for å skape et inkluderende felleskap gjennom å ha fokus på aktiviteter s

Utviklingsarbeidet er delt opp i tre ulike faser; fokus på å FREMME, FØLGE MED og TILPASSE, hvor vi i første omgang skal legge til rette for å fremme inkludering i leken og lekemiljøet.

Inkluderende felleskap med fokus på lek og lekemiljø, vil derfor være vårt fokusområde. Dette er også i tråd med kvalitetsplanen som er Moss kommunes barnehagers overordnede styringsdokument.

I arbeid med utviklingsprosjektet vil refleksjon over egen praksis i lys av ny teori om temaet være sentralt. Som pedagogisk virksomhet må barnehagen være i endring og utvikling og på den måten være en lærende organisasjon som er i stand til å møte nye krav og utfordringer.

For å utvikle kvaliteten i barnehagen må personalet også utvikle sin kompetanse.

Moss
kommune

MÅL FOR FOKUSOMRÅDET- INKLUDERENDE FELLESSKAP

Hovedmål:

«Barna skal oppleve å høre til og være en betydningsfull del av fellesskapet i barnehagen»

Tiltak

- Barna deles inn i smågrupper hver dag

Barnehagen har et inkluderende miljø der alle barn får like muligheter til å bli sett og hørt, og deltar i alle aktiviteter.

Barnehagen sikrer at gutter og jenter får like muligheter til pedagogisk utbytte i barnehagen

Barnehagen verdsetter mangfold og bygger fellesskap med rom for ulikheter og mulighet til å være den man er

Delmål 1:

Planlagte samtaler med barn

«Ansatte skal få økt kunnskap om hvordan ha samtaler med barn som gir barna mulighet til å medvirke inn i barnehagehverdagen, som forteller oss hvordan barna har det, som igjen legger grunnlag for våre planer-prosjekt og aktiviteter.

Delmål 2:

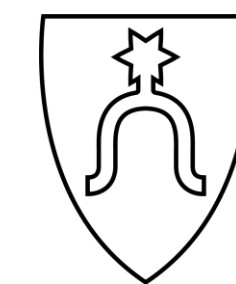
Fysiske lekemiljø og voksenrollen

«Ansatte skal være aktive i lek og utforming av barnas lekemiljø, slik at alle barn får mulighet til å delta aktivt i lek sammen med andre, i et leke miljø som inviterer og inspirerer til lek og mestring»

Delmål 3:

Bevegelsesglede

«Barna skal oppleve mestringsglede gjennom varierte bevegelses erfaringer i og utenfor barnehagen gjennom alle årstider»

Moss
kommune

BARNEHAGENS PEDAGOGISKE VIRKSOMHET

Planlegging, dokumentasjon og vurdering henger sammen. En god plan bygger videre på opplevelser, erfaringer og nysgjerrighet, og for å kunne ta med å oss nyttig kunnskap videre, må vi dokumentere og vurdere. Å dokumentere i barnehagen handler om å synliggjøre barnehagens innhold og arbeidsmåter, barnas trivsel, voksenrollen, læringsprosesser og utvikling. Systematisk plan og vurderingsarbeid er med på å sikre at barnehagen er en lærende organisasjon.

VURDERINGER

Barnehagens skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Dette innebærer at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut i fra nasjonale og lokale styringsdokumenter. De ansattes møte- og plantid er viktig for å fremme systematisk refleksjons- og vurderingsarbeid, og vurderingene skal ligge til grunn for videre arbeid. Vi vurderer også fortløpende med barna for å fremme barnas medvirkning. Kunnskap om barnegruppen og det enkelte barns trivsel, læring og utvikling er avgjørende for å sikre at vi legger til rette for at alle barn får et barnehagetilbud i tråd med barnehageloven og rammeplan. Vi vurderer på denne måten:

- Månedsbrev
- Tilbakeblikk i Visma
- De planlagte samtale med barna, ta med barna i forkant inn i planleggingen, og i etterkant altså i vurderingene
- Vi bruker observasjon, praksisfortellinger og case til å jobbe med situasjoner som skjer i barnehagen vår, og som er med på å holdningsarbeid
- Caser mellom ansatte og hvordan det påvirker barna
- Foreldresamtaler og foreldresamarbeid

PLANER

Vi utarbeider planer for å iverksette overordnede mål fra barnehageloven, rammeplan og Moss kommunes kvalitetsplan. Dette gjør vi ved å utarbeide årsplan, og månedsplaner, hvor barnas behov, interesser, forutsetninger og erfaringer vektlegges. Vi vektlegger spesielt disse områdene i månedsplanene vår: Vurderingen som heter: Live på (navn på avdeling) vurdering
Innblikk i måneden som kommer – overordnede mål (her tar ved med fag – rammeplan eller annen litteratur som støtter målene og arbeidsmetode)
Innblikk i måneden som kommer- Livet på avdelingen (det som skjer og rører seg på avdelingene)

Dette områdene har vi ekstra fokus på og fremheves i egne «bokser» i månedsplanene:

- Språk, og tegn til tale på avdelingene
- Bevegelsesglede
- Turer
- Markeringer/foreldrearangementer
- Sosialkompetanse

Fagområde – knyttet til det området vi har jobber med pr måned

Lengden på prosjekter, vil variere og avhenge av barnas interesser. Vi har faste ledermøter, avdelingsmøter, gruppemøter og planleggingsdager. Barnehagen er en pedagogisk virksomhet og styrer, pedagogiske ledere og barnehagelærerne har ansvar for å sikre planlegging, dokumentasjon og vurdering og legge til rette for at alle ansatte, barn og foreldre kan medvirke.

DOKUMENTASJON

Hos oss er dokumentasjon viktig for å fremme refleksjon og læring i barnegruppen og personalgruppen. Vi bruker også dokumentasjon for synliggjøre barnas lek, læring og trivsel. Vi dokumenterer vår pedagogiske praksis på denne måten:

- Månedsplanen viser hva vi skal- viser hva vi har gjort
- Bilder og tilbakeblikk i Visma hver fredag
- Aktivitetsplaner
- TRAS og ALLE MED
- Barnesamtaler
- Foreldresamtale
- Referat fra ulike møter som, avdelingsmøter, ledermøter, oppstarts samtaler, utviklingssamtaler, personalmøter, su- møter, medbestemmelse, foreldremøter, brannvern- møter,
- Evalueringer i etterkant av arrangementer/markeringer

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

Vår arbeidsmetode gjenspeiler barnehagens motto «Alle har en plass og en verdi».

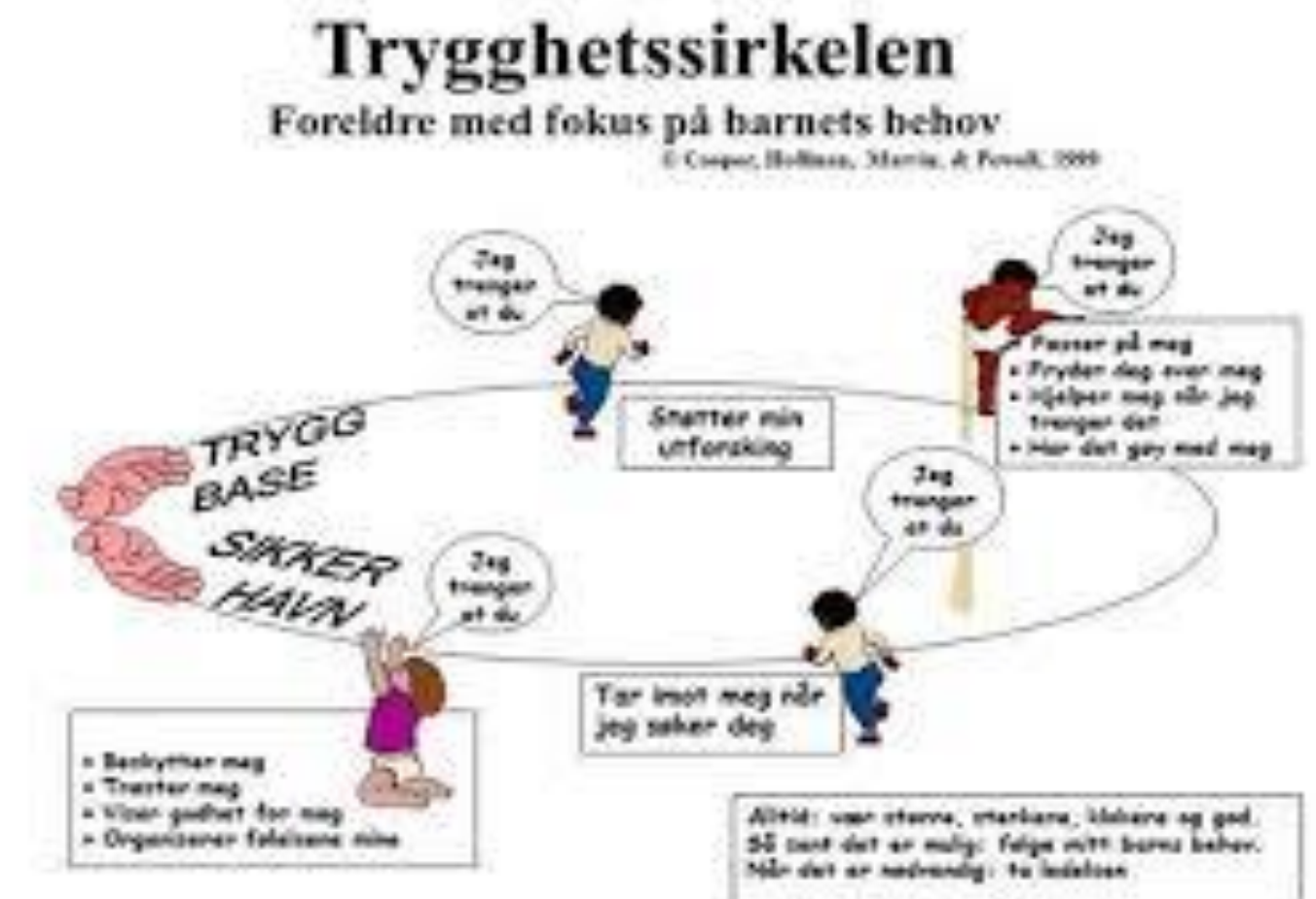
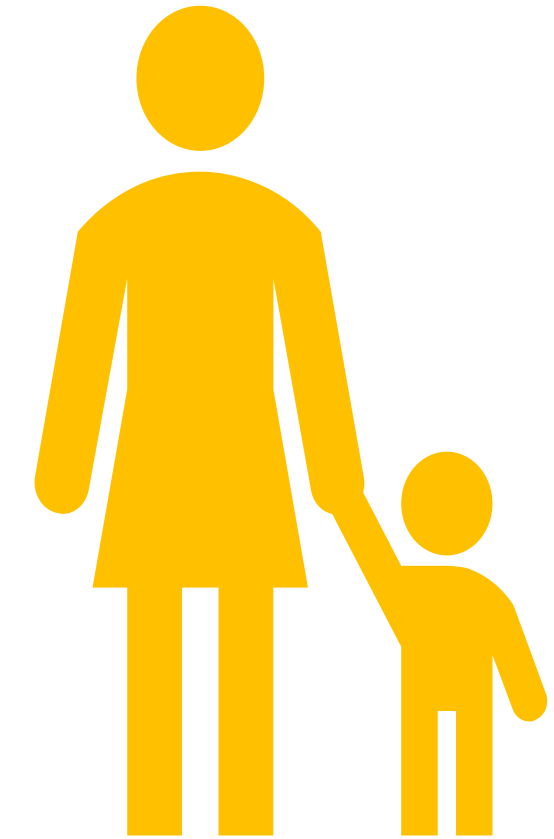
Vår viktigste arbeidsmetode er å legge til rette for trygge, omsorgsfulle, og anerkjennende relasjoner, for barna og deres familier, og innad i personalet. Vi vet at barn som blir møtt i trygge relasjoner har bedre psykisk helse, og bedre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. For å kunne være trygge voksne, jobber vi med å ha en aktiv tilbakemeldingskultur mellom personalet, og med foreldrene. Vi legger spesielt vekt på at ansvaret i relasjonen alltid ligger hos oss voksne i barnehagen. Vi må selv være bevisste, og kunne reflektere over våre egne mønstre, og hvilke holdninger vi har til hvert enkelt barn. Dette gjør vi fordi vi mener at voksne som sikrer varme relasjoner, er kilden til kvalitet i barnehagen, og dette er vår sikreste arbeidsmetode for barnas progresjon og måloppnåelse.

I hverdagen betyr det at alle som kommer inn i vår barnehage vil møte voksne som er tilstede, som lytter, og gir tilbakemelding, og som toner inn på andre og situasjonene som oppstår. Vi er tilstedeværende voksne som betyr at vi er nær barna fysisk (vi er der barna er, både i nærheten og vi sitter på gulvet) og mentalt. Vi er profesjonelle lekere som er inspirerende, støttende, delaktig, oppmuntrende, og som tilpasser barnas hverdags situasjoner og lek.

En annen viktig arbeidsmetode er å dele barn mest mulig i små grupper i løpet av hele barnehagedagen. Dette skaper mer trygghet og mer rom for å bli sett.

Vi bruker «Trygghetssirkelen» som inspirasjon til god og tryggtilknytning.

Trygghetssirkelen er en modell som bygger på forskning rundt tilknytning, og som viser barnas grunnleggende behov. Når barnet er utforskende, beveger det seg ut fra den trygge havnen, barnet er da oppe på sirkelen. Barnet er fremdeles avhengig av voksne i form av støtte, hjelp ved behov og glede med barnet. Når barnet er nede i sirkelen har barnet behov for beskyttelse, trøst, godhet og organisering av følelsene sine. Tilknytning og utforskning henger sammen, der vi kan forklare tilknytning ut i fra barnas avhengighet og behov for beskyttelse, mens utforskning handler om barnets selvstendighet og behov for å undersøke og mestre verden.

PROGRESJON

Progresjon er en del av barnehagens arbeidsmetode, både når det gjelder arbeid innad i personalet og i det viktige arbeidet med barna.

Vi i Voldskogen jobber etter kunnskap og forskning rundt små barns utvikling, og vi i personalet må hele tiden holde oss oppdatert, og sørge for å være en lærende organisasjon som beveger seg i takt med samfunnet rundt oss, og at vi tilegner oss ny forskningsbasert kunnskap.

Dette gjør vi gjennom kompetanseheving i form av kurs, holdningsarbeid, informasjonsflyt, og refleksjon over egen praksis. Vi i Voldskogen skal sørge for at alle barn i vår barnehage får oppleve progresjon og utvikler seg, lærer og opplever fremgang.

Vi vet at progresjon skjer i barns nærmeste utviklingszone. Det er det området som ligger mellom det barnet mestrer på egen hånd, og det barnet ikke får til på egenhånd. Det vil si at vi voksne i barnehagen må hele tiden følge med på hvor barna er i sin utviklingszone, for å kunne legge tilrette for progresjon.

Det betyr i praksis at barna er gode nok som de er, og de skal vite at akkurat den de er, er bra nok, samtidig som barnehagen skal hjelpe barna til å bli den beste versjonen av seg selv.

Slik gjør vi det:

- Deler barna i mindre grupper
- Har aktiviteter og lekemateriale etter alder/modning, og med barnas interesser
- Vi har barnesamtaler med barna
- Lek ute og inne
- Går på turer
- Legger til rette for gode felles opplevelser
- Planlegger for progresjon i våre planer
- Møtevirksomhet der vi drøfter progresjon, både med hensyn til enkeltbarn og hele barnegruppen.

Moss
kommune

BARNEHAGESTART OG FORELDREAKTIV TILVENNING

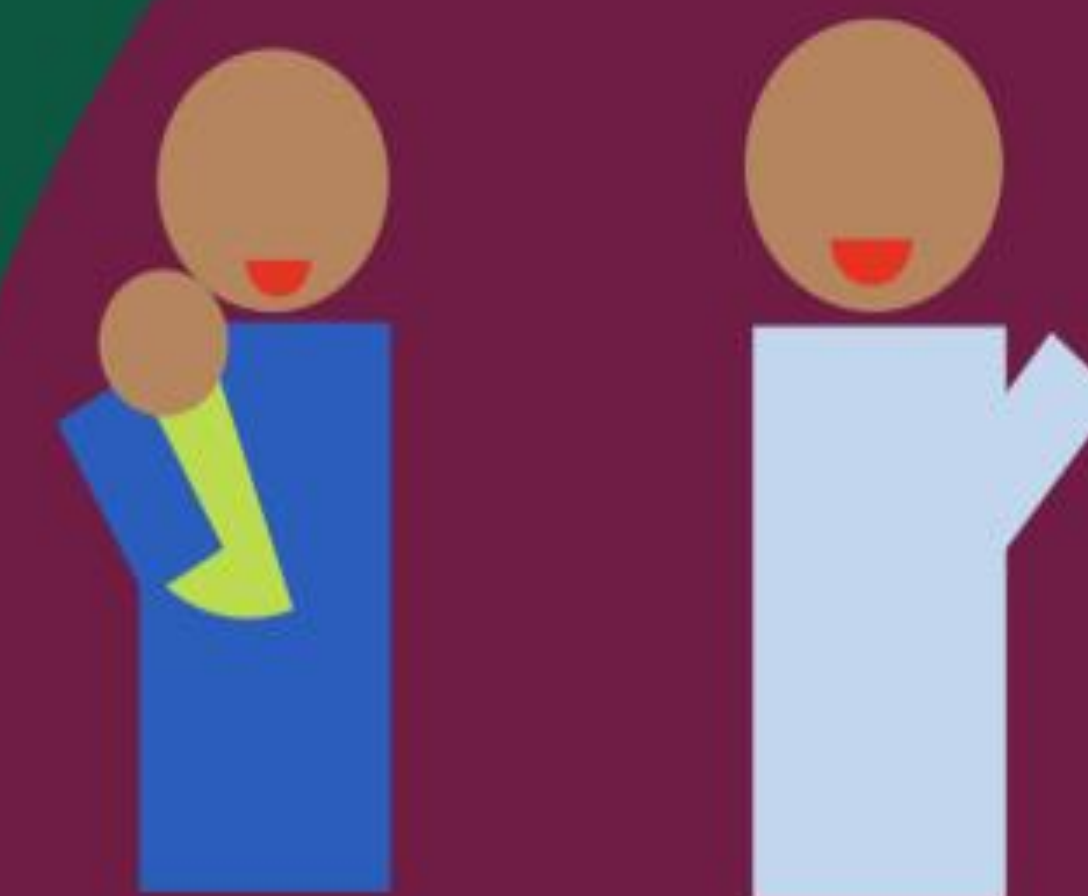
Voldskogen barnehage gjennomfører en tilvenningsplan som er forskningsbasert og som legger til rette for at hvert enkelte barn skal få en god start i barnehagen.

En god start i barnehagen innebærer at vi legger til rette for trygge barn-voksen relasjoner og dermed tilknytning til personalet i barnehagen. Dette er grunnlaget for barns trivsel, utvikling og læring.

For foreldrene er det en stor overgang når barnet begynner i barnehagen – samarbeid, gode relasjoner og tydelig kommunikasjon mellom foreldrene og personalet, er viktig og nødvendig for barnets trivsel.

Vi gjennomfører følgende opplegg for nye barn i vår barnehage:

- Vi tilbyr hjemmebesøk og den første samtalen i løpet av mai
- Vi har 1 time besøksmorgen for de yngste barna som har fått plass hos oss i mai og juni
- Personalet skaper trygg, varm og tydelig tilknytning mellom ansatte og barn så lenge barnet har behov for det.
- Det blir forventet at foreldrene setter av ca 2 uker for tilvenning, 1 time per dag. En forelder vil være med barnet hele tiden i denne perioden, i alle situasjoner slik at barnet kan utvikle et trygt forhold til både primærkontakten og omgivelsene. Foreldrene kan gjerne bruke de siste ukene av foreldrepermisjon til dette. Etter disse to ukene gjennomføres det tre mer intensive tilvenningsdager hvor primærkontakten tar over mer og mer av omsorgen for barnet.
- God kommunikasjon og samarbeid med foreldrene for å skape tillit og trygghet, både for barn og foreldre. Trygge foreldre gir trygge barn.
- Vi legger vekt på gode leverings – og hentesituasjoner
- Vi møter barns gråt (og hele barns følelsesspekteret) som lydhøre og sensitive voksne som anerkjenner barnas følelser og deres behov for å uttrykke seg.
- Vi bruker Trygghetssirkelen som inspirasjon i arbeidet med tilvenning.

OVERGANGER I BARNEHAGEN

Det året barnet fyller 3 år vil barnet gå fra småbarnsavdeling (Bikuben) til storbarnsavdeling (Maurtua) i uke 31.

Den grunnleggende tanken bak en god overgang mellom avdelingene er å gi barn og foreldre trygghet.

Personalet skal sørge for at barn og foreldrene blir kjent med barna og personalet når de bytter barnehagegruppe og at det er en god overføring mellom avdelingene.

Vi er en liten to- avdelingsbarnehage der alle barn og voksne på hele huset vil se hverandre daglig.

Etter nyttår vil 2-åringene jevnlig være med på stor avdeling sin ukentlige turdag samt spise fruktmåltidet inne på Maurtua.

Vi utarbeides en skriftligplan for dette som verktøy for personalet og informasjon til foreldrene.

SAMMENHENG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

Vi følger Moss kommune sin plan for overgang barnehage-skole/SFO. Denne finner dere på kommunen sin hjemmeside [Overgang fra barnehage til skole og SFO - Hovedportal \(moss.kommune.no\)](https://moss.kommune.no)

Pedagogen som har ansvaret for skolestarterne våre møter skolens ledelse og lærere som underviser på 1 trinn. Vi utveksler og gir hverandre innblikk i hverandres arbeidsmetoder og verktøy. På den måten skaper kontinuitet i læringsprosessene og bidrar til trygghet gjennom at barna føler seg trygge på skolen områder allerede før skolestart og at barn har tro på at de kommer til å mestre skolen faglig og sosialt.

Vi legger til rette for en god sammenheng med andre aktuelle skoler enn Halmstad skole.

Mål:

- Barna opplever en sammenheng mellom barnehage og skole, både faglig og sosialt
- Det er kunnskaps og informasjonsutveksling mellom barnehage, skole og foreldre
- Barna blir kjent med Halmstad skole og SFO før skolestart

Slik gjør vi det:

- Førskolebarna har førskoleklubb to ganger i uken, med innhold rettet mot:
  - Barna knytter relasjoner til andre førskolebarn som de skal starte på skolen sammen med
  - Barna får kjennskap til hva som skjer på skolen og på SFO
  - Vi bidrar til at barna opplever progresjon med hensyn til evner som er viktige for barna for å få mestringsfølelse på skolen, som selvfølelse, selvstendighet, sosiale ferdigheter, språkutvikling m.m
  - Vi blir kjent med skolens uteområder
  - Om våren tar vi i bruk SFO-lokalene for førskoleklubben

MAT OG KOSTHOLD I BARNEHAGEN

Kvalitetsstandard for mat og måltider

Vi vet at riktig næring er viktig for lek og læring. Basert på helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltider i barnehagen har Moss kommune utarbeidet en egen matplakat for mat og måltider i sine barnehager.

I Voldskogen barnehage tilbyr vi et grunnleggende godt kosthold, med grove kornprodukter, variert pålegg, frukt og grønt. Vi har valgt å tilby ett varmt måltid i uken, slik at vi kan legge til rette for at en gruppe barn kan delta i forberedelsene

Mål: I Moss kommunes barnehager skal måltidene i barnehagen være en arena som skal sikre at barn får tilbud om et kosthold som er i tråd med nasjonale anbefalinger og som gir det beste utgangspunktet for god helse, fellesskap, utvikling og læring uavhengig av hvilken barnehage barnet har plass i.

I Voldskogen barnehage tilbyr vi:

Vi følger “bra mat i barnehagen” og Nasjonalfaglig retningslinjer for mat og måltider I barnehagen

- Frokost med havregryn, Musli og Havrefras med melk eller Biola, eller knekkebrød med enkelt pålegg fra 08.00 og frem til 8.30.
- Lunsj med grovt brød/ knekkebrød og et variert utvalg av pålegg med grønnsaker til
- Et mellommål med frukt og knekkebrød med et enkelt utvalg pålegg.
- En varm lunsj i uken. I rettene vi tilbyr velger vi å holde fast ved noen kjente hovedingredienser og variere tilbehør for å utfordre barna til å smake nye smaker og matvarer.

Vi er opptatt av at måltidet er en sosial arena, og at barna skal få oppleve fellesskap, ro og måltidsglede. Måltidet er en viktig pedagogisk arena hvor barna kan få erfaringer innenfor flere av fagområdene i rammeplan for barnehager. Forberedelser og selve måltidet kan gjennom samtale og erfaring eksempelvis gi barna en forståelse for mengde, størrelse og form, og en fin arena for å lære å mestre selv, dele, vente på tur, og hjelpe en venn

Bildet er hentet fra: [Bra mat i barnehagen – Råd, tips og oppskrifter - Helsedirektoratet](#)

PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ OG MOBBING

I barnehageloven § 41 slås det fast at barnehagen skal ha nulltoleranse for krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Formålet med bestemmelsen er å understreke viktigheten av tydelige holdninger fra barnehagens side. Videre følger det av bestemmelsen at de som arbeider i barnehagen, plikter å gripe inn hvis et barn utsettes for krenkelser. En krenkelse kan være fysisk eller verbal, men den kan også være mer indirekte i form av utfrysning.

Plikten til å gripe inn vil derfor kunne handle om alt fra å bryte opp en krangel til å inkludere barnet i lek.

#Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

#Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

#Barnehagen har aktivitetsplikt knyttet til mobbing

Personalet skal:

1. Følge med
2. Melde ifra
3. Undersøke
4. Sette iverksette tiltak

Barnehagen har plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt).

Alle som jobber i barnehagen skal:

#Følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

#Melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

#Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, snarest undersøke saken.

#Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering. Barnehagens ansatte forplikter seg også til å melde ifra og handle dersom en ansatte eller andre personer som er tilknyttet barnehagen krenker barn.

Moss
kommune

OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barn trivsel, læring og utvikling. Å oppleve omsorg og empati er grunnleggende for barnets utvikling av empati, og for utviklingen av gode relasjoner mellom voksne og barn, og mellom barna. Vi har stort fokus på at barna skal oppleve trygghet og trivsel. Vi er ansatte som ser, lytter, tar barn på alvor, setter ord på det barna gjør og har alltid et trygt fang ved behov.

Slik opplever barna omsorg i vår barnehage:

- Barna vet hvor de voksne er, og de opplever at deres grunnleggende behov og følelser blir tatt på alvor av alle voksne uavhengig av hvilken avdeling barna går på
- Barna opplever fast struktur og rutiner på avdelingene
- Barna opplever tillit og trygghet til de voksne gjennom tydelige grenser og rammer, og har like regler ut i fra sin modenhet og alder

Voksenrollen i omsorg er:

- Vi er løsningsorienterte og samarbeider for å sikre at alle barna blir inkludert
- Vi er trygge og stabile voksne
- Vi setter oss inn i barnas følelser, er tålmodige, rolige og rause
- Vi er rollemodeller, vi både gir og tar imot trøst
- Vi er fysisk og psykisk tilstede i samspill med alle barn
- Vi ser mestring og læringsmuligheter og hos alle barn
- Vi lytter til barna og deres innspill
- Vi tar barna på alvor

LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal fremme barnas fysiske og psykiske helse, og ha en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Slik opplever barna livsmestring og helse i vår barnehage:

- Gjennom lek og aktiviteter og i møte med barn og voksne, skal barna ut i fra sine forutsetninger erfare og lære ulike samspillsferdigheter som prososial adferd, selvhevdelse, selvkontroll, empati og rolletaking, lek ,glede og humor.
- Barna opplever å være fysisk aktive gjennom ulike aktiviteter og kroppslig lek og ha minst en turdag i uka, fredagsdans hver uke, bevegelsesleker, sang og musikk, ringleker og bevegelsessanger
- Barna er viktige bidragsyttere i prosjektet Bevegelsesglede
- Barna får servert sunt, godt og variert kosthold og opplever måltider som legger til rette for gode matvaner og hyggelige felles måltider

Voksenrollen i livsmestring og helse er:

- Vi gir barna støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser gjennom arbeid i smågrupper og deltagelse i barnas lek og aktiviteter.
- Vi tilrettelegger for daglige fysisk aktivitet og fremmer barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling både inne, ute og på tur.
- Vi er voksne som har en lekende tilnærming i overganger og rutinesituasjoner
- Vi er tett på og er sammen med barna
- Vi er tydelige og konsekvente voksne som tørr å utfordrere, veileder, motiverer og støtter barna med varme
- Vi lager en matplan som sikrer et sunt, godt og variert kosthold. Vi legger til rette for gode matvaner, og mestring gjennom å klare selv, og sikre hyggelige måltider.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

Alle barna i Voldskogen barnehage skal oppleve at de har en plass og en egenverdi. Alle skal oppleve tilhørighet og samhold i fellesskapet. Her skal alle få muligheten til å oppleve vennskap.

Slik opplever barna vennskap og fellesskap i vår barnehage:

- Barna får delta i ulike aktivitetsgrupper som språkgrupper, lekegrupper, tur-grupper, alders bestemte grupper, og i fellesskap avdelingsvis og sammen i hele barnehagen
- Barna får tilbud og alternativer til hva de kan gjøre fremfor hva de ikke kan gjøre
- Barna opplever gode og positive fellesopplevelser og får felles erfaringer i grupper, og på tvers av avdelingene gjennom temadager, besøk av Unge Viken teater, samlingsstunder, frokostmøter, bruk av ryggehallen og svømmehallen
- Barna deltar i og har en stemme inn i aktiviteter, felles markeringer og foreldrearrangement
- Alle barn opplever at de er viktig for gruppa og er inkludert ut i fra sine forutsetninger
- Barna skal oppleve gode relasjoner som bygge grunnlag for vennskap og hjelper barna med å bevare vennskap

Voksenrollen i vennskap og fellesskap er:

- Vi skal gi barna verktøy til å skape og bevare gode relasjoner både til barn og voksne
- Vi støtter barna i leken og bidrar til at alle barn får oppleve gode leksituasjoner i samspill med andre barn
- Vi veileder barna i konflikter og uheldige situasjoner med å hjelpe barna med å sette ord på egne og andres følelser og perspektiver
- Vi forebygger å jobber mot mobbing gjennom å være voksne som legger tilrette for positive fellesopplevelser
- Vi er beviste vårt ansvar som rollemodeleler og fremmer barn, foreldre og ansattes positive sider

SPRÅK OG KOMMUNIKASJON

Språkutvikling i barnehagen er grunnleggende for barns utvikling av språk, og språkferdigheter. Barn er hele tiden i kommunikasjon, der de veksler mellom å ta imot og tolke ulike budskap, og selv kunne sende budskap og bli forstått.

Barn snakker med hele seg, både verbalt og non-verbalt. Begge måter å kommunisere er viktig for det muntlige språket.

Vi er stolte av å være en flerkulturell barnehage med mange ulike språk representert både i personal og i barne- og foreldregruppa. Språk binder identitet, kultur og følelser sammen.

Slik opplever barna språk og kommunikasjon i vår barnehage:

- Barna får mulighet til å bruke bilder, konkreter og gis tid og rom for å trene på å benevne i alle situasjoner
- Barna deltar i samlinger med dagsplan, hvilket vær det er i dag, dagens tegn, sanger, rim og regler, høytlesning og eksperimenter
- Barna skal få bruke språket sitt aktivt i lek, ved måltider, i daglige samtaler, i samling og i hverdags situasjoner og rutiner
- Barna kan låne bøker med seg hjem fra barnehagen, vi lager bibliotek på kjøkkenet der ansatte og familier setter ut bøker de tenker andre kan ha glede av
- Barn som opplever utfordringer med språket blir fanget opp av ansatte som bruker kartleggingsverktøy som hjelpemiddel for å sette inn riktig tiltak

Voksenrollen i språk og kommunikasjon er:

- Vi tilrettelegger for at barna skal kunne bruke språket gjennom lek, ved måltider, de daglige samtalene og i samling.
- Vi er bevisst på å sette ord på følelser, handlinger og begreper i alle hverdags situasjoner som i lek, ved måltider, garderobesituasjon, i stellesituasjoner, og i øvrige aktiviteter
- Vi legger tilrette for at barn skal få bruke alle sanser gjennom bilder, musikk og konkreter.
- Vi er rollemodeller og bruker konkreter, norsk med tegnstøtte, bilder og digitale verktøy som støtte
- Vi har eget språkrom som inneholder ekstra språkmateriell som skal sikre at språkrommet kommer alle barn til gode (snakkepakker, konkreter, bøker, ulike brettspill)

LEK

Leken er livsviktig og helt nødvendig i barn liv. Vi vet at lek styrker og utvikler barns identitet og selvfølelse, fantasi og kreativitet. Leken har en viktig plass i Voldskogen og er barnas og voksenes viktigste arbeidsmetode. Leken er det mest naturlige stede der barn øver, lærer, mestrer og utvikler seg, sosialt, språklige, emosjonelt, intellektuelt og fysisk. I leke lærer barn å sette seg inn i sine egne og andres følelser, og de øver på å være i samspill med andre, en til en og som en del av en gruppe. Det er gjennom lek barna utforsker og bearbeider sin hverdag. Barna leker ut opplevde erfaringer og prøver ut nye ting, og skaper sammenheng og forståelse.

Leken har en verdi i seg selv her og nå. Lek er morsomt, inkluderende, og spennende.

Slik opplever barna lek i vår barnehage:

- Barna opplever at avdelingene har tydelige lekesoner, og de kan selv velge hvor de ønsker og leke.
- Barna opplever at de kan medvirke og påvirke avdelingenes lekesoner og lekemiljø.
- Barna deltar i lekegrupper på tvers av alder og kjønn.
- Barna opplever lekemiljø ute og inne som en inspirasjonskilde til ulike type lek, hvor de får bruke fantasi, utforskertrang, og får felles opplevelser.
- Barna får god og trygg relasjon til voksne gjennom voksnes deltagelse, veiledning og støtte i lek.

Voksenrollen i lek er:

- Vi setter ut lekespor som innviterer og inspirerer til kreativ lek hvor barna får bruke fantasien sin og får utfolde seg
- Vi deler i grupper og legger tilrette for lek på tvers av avdelingene.
- Vi er lekende ansatte som er med på å I gangsette, deltar i, og tilrettelegger for å videreutvikle leken
- Vi respekterer lekens egenverdi, ved å skjerme og hjelpe barna med å hente opp igjen leken ved avbrudd
- Vi er fleksible og har en lekende tilnærming til overganger og rutinesituasjoner

DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modning, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap.

Vi skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evnet til å yte motstand og handlingskompetanse.

Slik opplever barna sin dannelsesprosess i vår barnehage:

- Barnas ytringer blir tatt på alvor og det legges til rette for at barna skal tenke selv.
- Barna oppmuntres til å ta sin plass og gi plass til hverandre.
- Mangfold og ulikheter synliggjøres og fremheves som grunnlag for opplevelser, utforsking, undring og læring.

Voksenrollen i danning er:

- Vi jobber med at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- Vi tilrettelegger for meningsfulle opplevelser og støtter barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Vi støtter barnas aktivitet, engasjement og deltagelse, og synliggjør og fremhever mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.
- Vi er bevisst vårt ansvar som rollemodeller og er ansatte som representerer barnehagens mangfold og som er ulike og som i samspill lærer med og av hverandre.
- Vi oppmuntrer barna til å akseptere seg selv og hverandre, slik de er og spille hverandre gode.

LÆRING

I Voldskogen er læring noe som foregår på barnas premisser. Det vil si at vi er voksne som støtter oppunder barnas lyst til å leke, lære, utforske og mestre. Prosessen er målet og ikke selve sluttresultatet.

Vi sørger for at alle barn skal varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser. Læring hos oss kan være planlagte aktiviteter med bestemte mål, men det er også uformell læring som skjer i hverdagssituasjoner, i her-og-nå opplevelser, og i den frie leken. Det er her barnas interesser, spørsmål og indremotivasjon for læring som oppstår.

Slik opplever barna læring i vår barnehage:

- Barna på Maurtua er miljøjenter, som er med på hjelpe til med rutinesituasjoner.
- Barnas interesser er utgangspunkt for temaene under årets prosjekt som er bevegelsesglede.
- Barna introduseres for varierte opplevelser og erfaringer som stimulerer til læring, utforskning og eksperimentering.
- Barna får tilgang til nye redskaper, materialer, situasjoner og fenomener.
- Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.
- Barna skal få bruke hele kroppen og alle sine sanser i sine læringsituasjoner

Voksenrollen i læring er:

- Vi tilrettelegger for læring ut i fra barnas alder og forutsetninger.
- Vi er deltagende i innhenting av Informasjon som vi formidler til og med barna.
- Vi er nyskjerrige voksne som er tilstedeværende, støtter, og beriker barnas initiativ, undring og kreativitet.
- Vi utforsker, underer og reflekterer sammen med barna.
- Vi hjelper barna å forstå sammenhenger, utvider perspektiver og få ny innsikt, og dermed hjelper dem med å skape mening.

DEMOKRATI OG BARNSMEDVIRKNING

Barnehagen skal fremme demokrati og gjennom deltakelse i barnehagens fellesskap skal barna få anledning til å ytre seg, bli hørt og få medvirke til barnehagens innhold. Alle barn skal få bidra og ulike meninger og perspektiver skal løftes frem. Medvirkning hos oss handler om å gi barna mulighet til å ha innflytelse i egen hverdag og å «virke sammen» i barnehagens fellesliv. Barns rett til medvirkning er et relasjonelt fenomen, og handler om å oppleve å bli lyttet til, sett, hørt og akseptert som kompetente og likeverdige.

Slik opplever barna demokrati og barnsmedvirkning i vår barnehage:

- Alle barn skal få bidra og si sine meninger og perspektiver i hverdagen, i spontane og i planlagte samtaler.
- Barna opplever at deres mening, interesser og behov er viktige og møter voksne som tar dem på alvor.
- Barna tør å ta kontakt med voksne i spontane og i planlagte samtaler.
- Barna tør å ytre sine meninger i fellesskap.

Voksenrollen i demokrati og barnsmedvirkning er:

- Vi legger til rette for forutsigbarhet gjennom tydelige rutiner i hverdagen og aktiviteter.
- Vi observerer og er lydhøre for barnas uttrykk, meninger, interesser og behov.
- Vi vil bruke prosjektarbeid som arbeidsmåte, der vi skal ta utgangspunkt i barnas interesser for ulike tema og fenomener som grunnlag for lek og læring.
- Vi gjennomfører barnesamtaler.

MANGFOLD, LIKESTILLING OG LIKEVERD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidige respekt. Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, religion og livssyn.

Slik opplever barna mangfold, likestilling og likeverd i vår barnehage:

- Alle barn skal føle seg sett og anerkjent for den de er og oppleve å ha en plass i fellesskapet.
- Alle barn får mulighet til å delta i ulike høytidsmarkeringer som er representert i barnehagen
- Alle barn skal møte trygge voksne som er bevisste på at handlinger og holdninger speiles gjennom barna.

Voksenrollen i mangfold, likestilling og likeverd er:

- Vi møter alle barn og foreldre på lik måte (med gjensidig respekt) uansett kjønn, etnisitet, språk og sosial status.
- Vi gir alle barna mulighet til å bli sett og hørt, og til å delta i alle aktiviteter.
- Vi setter oss inn i ulike livssyn som er representert i barnehagen, og markerer høytider som er viktig for familier i vår barnehage
- Vi synliggjør og verdsetter mangfold-samtidig vektlegger vi felles erfaringer og fellesskapet.
- Vi har fargerike uker i juni-måned, hvor vi feirer mangfold
- Vi jobber med holdninger og verdier og tilbakemeldingskultur for å bli bevisste hvordan barna speiles gjennom voksne.

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Rammeplanen for barnehager sier at «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring». Personalet skal være aktive sammen med barna og digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmetode. Vi er opptatt av digital dømmekraft, og vil bidra til å ivareta barnas personvern. I Voldskogen barnehage er bruk av digitale verktøy en metode i det pedagogiske arbeidet.

Slik opplever barna digital praksis i vår barnehage:

- Barna opplever at digitale verktøy er tilgjengelig for utforskning og lek
- Barna opplever at digitale verktøy støtter opp under deres utforskertrang og at det er nyttig for innhenting av fakta, kunnskap, bilder, lyd og video
- Barna opplever voksne som er kritiske til bruk av digitale verktøy og som er delaktige og setter trygge rammer for bruk
- Barna opplever digitale verktøy som en felles opplevelse og en møteplass som bidrar til opplevelse som igjen bidrar til fellesskap og tilhørighet

Voksenrollen i digital praksis:

- Vi bruker Visma Flyt som kommunikasjons plattform med foreldre
- Vi er voksne som utøver digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk og har et bevisst forhold til at digitale verktøy er en del av vår pedagogiske praksis som betyr at vi er kritiske til når, hvor og hvordan vi benytter dette som en del av aktiviteter
- Vi er voksne som legger til rette for at barna skal få utforske, lære, leke og selv skape digitale uttrykksformer
- Vi bruker Ipad til dokumentering, søke etter informasjon og kunnskap, tegning, og spille spill som støtter oppunder rammeplanens fagområder
- Vi bruker ipad og smarttelefoner til å høre på musikk og lære bort ulike danser og aktiviteter
- Vi bruker digital tavle og tilgang på elektronisk mikroskop.

FORELDREMEDVIRKNING FORELDRERÅD OG SAMARBEIDSUTVALG

Foreldrerådet

Foreldrerådet er et lovpålagt organ som består av alle foreldrene i barnehagen. Her kan de møtes, diskutere ønsker og behov og komme med forslag til barnehagen.

Det er viktig med gode rammer som definerer ansvarsområder, oppgaver og antall møter i året. Struktur skaper engasjement.

Typiske oppgaver kan være å fremme foreldrenes interesser, bidra til å skape et godt miljø for barna og velge representanter til samarbeidsutvalget. Er det satt en maks grense for foreldrebetaling (etter § 20 om foreldrebetaling), er det bare foreldrerådet som kan samtykke til

FAU

I barnehagen har foreldrene et arbeidsutvalg (FAU) som skal være bindeleddet til de ansatte og jobbe for et godt barnehagemiljø på vegne av foreldrerådet. I vår barnehage består det av 2 foreldrerepresentanter fra hver avdeling

Hvem er med i samarbeidsutvalget?

Samarbeidsutvalget består av like mange foreldre og barnehageansatte. Barnehagestyreren har ansvaret for å opprette utvalget og sette dagsorden, men det er kun foreldre og ansatte som har stemmerett.

Barnehageeieren kan være med i samarbeidsutvalget, men ikke ha flere representanter enn de andre gruppene. Vår barnehage er kommunal og representeres av lokalpolitikere.

Moss
kommune

SAMARBEID MELLOM BARNEHAGE OG HJEM

Gjennom samarbeid mellom hjem og barnehage ønsker vi å skape en helhet i barnets hverdag.

Foreldre/foresatte er våre viktigste samarbeidspartnere.

Et godt samarbeid mellom foreldre og barnehagepersonalet vil gjøre det lettere for barnet å oppleve trygghet og sammenheng mellom hjem og barnehage. Vårt utgangspunkt er at dere kjenner barnet deres best.

Grunnlaget for god kontakt med foreldrene blir lagt i tilvenningsperioden, og i det første møtet med barnehagen. Denne kontakten vil vi styrke og videreutvikle gjennom ulike samarbeidsformer.

Slik gjør vi det

- Oppstartsamtale/hjemmebesøk
  - Daglig kontakt ved henting/bringing
  - Foreldresamtaler minst to ganger i året, og ved behov
  - Felles foreldremøter. ca. 2 ganger pr. år
  - SU møter minst 3 ganger i året
  - Ulike foreldrearrangement
  - Informasjon på epost, Visma appen og i barnas skap
- I tillegg dagsreferat og månedsbrev

Når foreldrene og personalet har en åpen, tillitsfull og varm kommunikasjon fører det til at barnet trives bedre i barnehagen.

EKSTERNE SAMARBEIDSPARTNERE

Vi samarbeider med andre virksomheter i kommunen:

- Pedagogisk Psykologisk tjeneste, PPT
- Pedagogisk veiledning og kvalitet; PVK
- Barnevernstjenesten
- Helsestasjonen
- Moss Voks- Salita tolketjeneste
- Barn og ungdomspsykiatri, BUP
- Grunnskolen
- Familieteam tilbyr ulike foreldreveiledningsprogram, COS-P, PMTO og ICDP, til foreldre som opplever utfordringer i samarbeidet med barnet sitt (barn fra 0 - 12 år).

Foreldre som ønsker dette må søke på Moss kommune sin hjemmeside.

www.moss.kommune.no/hardubarn

Barnehagen kan også gi mer informasjon, og hjelpe foreldre med å søke.

Moss
kommune

BARNEHAGESTART OG FORELDREAKTIV TILVENNING

Voldskogen barnehage gjennomfører en tilvenningsplan som er forskningsbasert og som legger til rette for at hvert enkelte barn skal få en god start i barnehagen.

En god start i barnehagen innebærer at vi legger til rette for trygge barn-voksen relasjoner og dermed tilknytning til personalet i barnehagen. Dette er grunnlaget for barns trivsel, utvikling og læring.

Også for foreldrene er det en stor overgang når barnet begynner i barnehagen – samarbeid, gode relasjoner og tydelig kommunikasjon mellom foreldrene og personalet, er noe vi legger stor vekt på.

Vi gjennomfører følgende opplegg for nye barn i vår barnehage:

- Før oppstart i barnehagen tilbyr vi hjemmebesøk og avholder oppstartsamtale
- Barn som starter i barnehagen i august får anledning til å komme på besøk på faste besøksmorgener flere uker før sommeren.
- Jobbe med å knytte en tydelig, trygg og gjennomført kobling mellom ansatte og barn så lenge barnet har behov for det.
- Det blir forventet at foreldrene setter av ca 2 uker for tilvenning, 1 time per dag. En forelder vil være med barnet hele tiden i denne perioden, i alle situasjoner slik at barnet kan utvikle et trygt forhold til både primærkontakten og omgivelsene. Foreldrene kan gjerne bruke de siste ukene av foreldrepermisjon til dette. Etter disse to ukene gjennomføres det tre mer intensive tilvenningsdager hvor primærkontakten tar over mer og mer av omsorgen for barnet.
- God kommunikasjon og samarbeid med foreldrene for å skape tillit og trygghet, både for barn og foreldre. Trygge foreldre gir trygge barn.
- Vi legger vekt på gode leverings- og hentesituasjoner
- Vi møter barns gråt (og hele barns følelsesspekteret) som lydhøre og sensitive voksne som anerkjenner barnas følelser og deres behov for å uttrykke seg.
- Vi bruker Trygghetssirkelen som inspirasjon i arbeidet med tilvenning.

Moss
kommune

OVERGANGER I BARNEHAGEN

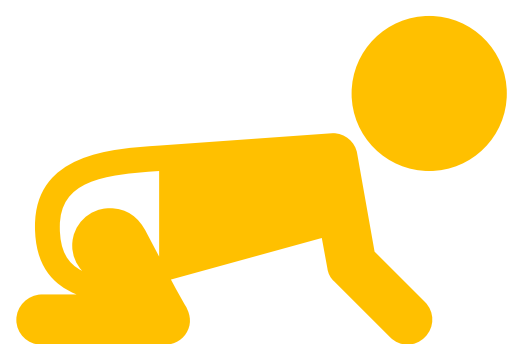
Det året barnet fyller 3 år vil barnet gå fra småbarnsavdeling (Bikuben) til storbarnsavdeling (Maurtua) i uke 31.

Den grunnleggende tanken bak en god overgang mellom avdelingene er å gi barn og foreldre trygghet.

Personalet skal sørge for at barn og foreldrene blir kjent med barna og personalet når de bytter barnehagegruppe og at det er en god overføring mellom avdelingene.

Vi er en liten to- avdelingsbarnehage der alle barn og voksne på hele huset vil se hverandre daglig. Etter nyttår vil 2-åringene jevnlig være med på stor avdeling sin ukentlige turdag samt spise fruktmåltidet inne på Maurtua.

Det skal utarbeides en skriftlig plan for dette som verktøy for personalet og informasjon til foreldrene.

SAMMENHENG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

Vi følger Moss kommune sin plan for overgang barnehage-skole/SFO. Denne finner dere på kommunen sin hjemmeside [Overgang fra barnehage til skole og SFO - Hovedportal \(moss.kommune.no\)](https://moss.kommune.no)

Pedagogen som har ansvaret for skolestarterne våre møter skolens ledelse og lærere som underviser på 1 trinn. Vi utveksler og gir hverandre innblikk i hverandres arbeidsmetoder og verktøy. På den måten skaper kontinuitet i læringsprosessene og bidrar til trygghet gjennom at barna føler seg trygge på skolen områder allerede før skolestart og at barn har tro på at de kommer til å mestre skolen faglig og sosialt.

Vi legger til rette for en god sammenheng med andre aktuelle skoler enn Halmstad skole.

Mål:

- Barna opplever en sammenheng mellom barnehage og skole, både faglig og sosialt
- Det er kunnskaps og informasjonsutveksling mellom barnehage, skole og foreldre
- Barna blir kjent med Halmstad skole og SFO før skolestart

Slik gjør vi det:

- Førskolebarna har førskoleklubb to ganger i uken, med innhold rettet mot:
  - Barna knytter relasjoner til andre førskolebarn som de skal starte på skolen sammen med
  - Barna får kjennskap til hva som skjer på skolen og på SFO
  - Vi bidrar til at barna opplever progresjon med hensyn til evner som er viktige for barna for å få mestringsfølelse på skolen, som selvfølelse, selvstendighet, sosiale ferdigheter, språkutvikling m.m
  - Vi blir kjent med skolens uteområder
  - Om våren tar vi i bruk SFO-lokalene for førskoleklubben

Moss
kommune

PROGRESJON

Progresjon er en del av barnehagens arbeidsmetode, både når det gjelder arbeid innad i personalet og i det viktige arbeidet med barna.

Vi i Voldskogen jobber etter kunnskap og forskning rundt små barns utvikling, og vi i personalet må hele tiden holde oss oppdatert, og sørge for å være en lærende organisasjon som beveger seg i takt med samfunnet rundt oss, og at vi tilegner oss ny forskningsbasert kunnskap.

Dette gjør vi gjennom kompetanseheving i form av kurs, holdningsarbeid, informasjonsflyt, og refleksjon over egen praksis. Vi i Voldskogen skal sørge for at alle barn i vår barnehage får oppleve progresjon og utvikler seg, lærer og opplever fremgang.

Vi vet at progresjon skjer i barns nærmeste utviklingszone. Det er det området som ligger mellom det barnet mestrer på egen hand, og det barnet ikke får til på egenhånd. Det vil si at vi voksne i barnehagen må hele tiden følge med på hvor barna er i sin utviklingszone, for å kunne legge tilrette for progresjon.

Det betyr i praksis at barna er gode nok som de er, og de skal vite at akkurat den de er, er bra nok, samtidig som barnehagen skal hjelpe barna til å bli den beste versjonen av seg selv.

Slik gjør vi det:

- Deler barna i mindre grupper
- Har aktiviteter og lekemateriale etter alder/modning, og med barnas interesser
- Vi har barnesamtaler med barna
- Lek ute og inne
- Går på turer
- Legger til rette for gode felles opplevelser
- Planlegger for progresjon i våre planer
- Møtevirksomhet der vi drøfter progresjon, både med hensyn til enkeltbarn og hele barnegruppen.

Moss
kommune

FAGOMRÅDENE, PROGRESJON OG ARBEIDSMETODE

Fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn og skal fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene opptrer sjeldent isolert, men opptrer i sammenheng i alle aktiviteter. Gjennom arbeid med fagområdene vil barna oppleve progresjon, barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Fagområdene er

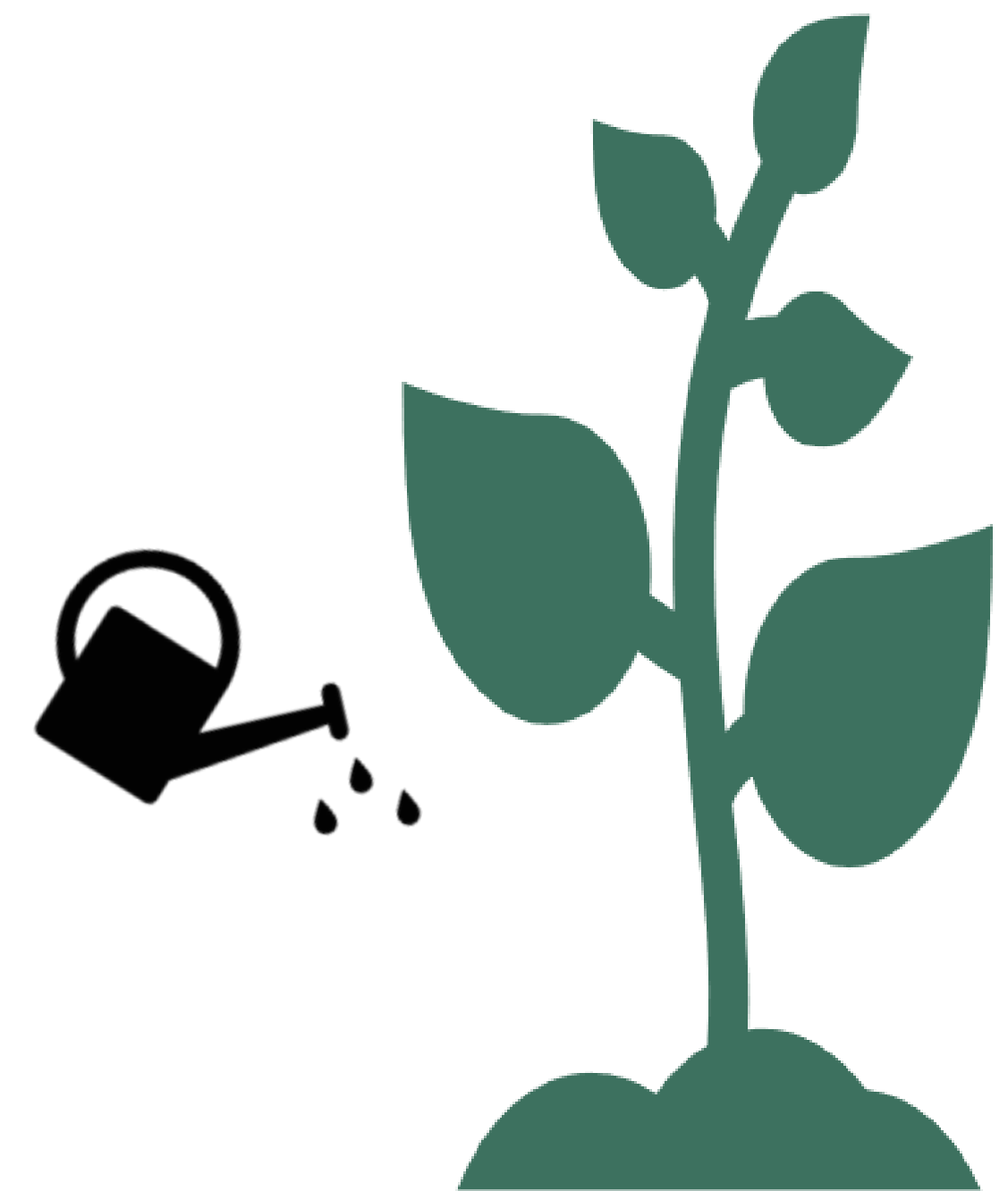
Kommunikasjon, språk og tekst
Kropp, bevegelse, mat og helse
Kunst, kultur og kreativitet
Natur, miljø og teknologi
Antall, rom og form
Etikk, religion og filosofi
Nærmiljø og samfunn

Slik gjør vi

Vi skriver månedsplaner som tar utgangspunkt i årsplanen og årets fokus område og samkjører og tilpasser det ut fra i barnas interesser.

Vi deler i smågrupper for lettere å ta utgangspunkt i barnas interesser.

Vi bygger videre på barnas innspill.

PRAKTISK INFORMASJON

Kl 07.00–09.30 Velkomst og innelek.

Kl 08.00–08.30 Frokost

Kl 08.30–09.45 Første gruppedeling.

Kl 09.45–11.00 Grupper og planlagte aktiviteter

Kl 11.00–11.30 Lunsj (En gang i uken)

Kl 11.30 –14.00 Bleieskift, stell, søvn og utelek (gjennomføring møter)

Kl 14.00–14.30 Ettermiddagsmåltid(og bleieskift)

Kl 14.30–16.30 Lek og avskjed

Gruppearbeidet/planlagte aktiviteter består av:

-Førskolegrupper (2ganger i uka)

-Tur (minst 1 gang i uka per avdeling)

MÅLTIDER

Alle måltider (frokost, lunsj og ettermiddagsmat) er inkludert i kostpengene. Det er ikke behov for matpakke.

Frokosten serveres fram til kl 8.30, så barn som blir levert etter kl 8.30 må ha spist frokost hjemme.

Det blir servert varmmat til lunsj en gang i uken.

SYKDOM

Barnehagen forholder seg til anbefalingene av Folkehelseinstituttet med hensyntil smittevern i barnehage. Tommelfinger regelen er at barnet må være i stand tilå delta i alle normale aktiviteter i barnehagen. Dette inkluderer dermed utetiden.

Barn med omgangssyke skal holdes hjemme i 48 timer etter at barnet ikke lenger har diaré og oppkast før det kan gå tilbake til i barnehagen.

For mer informasjon: <https://www.fhi.no/sv/barnehage/nar-ma-barnet-vare-hjemme-fra-barne/>

UTSTYR

Barn trenger utstyr i barnehagen for å kunne delta i alle aktivitetene og forå ha det godt.

Klærne i barnehagen skal være praktiske, gode å ha på seg og skal kunne tåle å bli skitne.

Det er ikke ønskelig med leker tatt med hjemmefra. Unntak er ting som barnet trenger for trygghet og trøst (smokk, bamse, koseteppe etc).

Spør gjerne personalet om råd.

Husk å merke alt utstyr med navn.

UTSTYRSLISTE

UTSTYR HELE ÅRET

- 3 bukser
- 3 trøyer/t-skjorter (ull om vinteren)
- 3 truser
- 3 par sokker (ull om vinteren)
- Innesko
- Vannflaske
- Bleier (ikke Up-and-go)
- Barnevogn med vognpose

SOMMER

- 1 tynn genser
- Solhatt
- Sandaler
- Solkrem
- Joggesko
- Håndkle og badetøy

HØST OG VÅR

- 1 ekstra tynn fleecegenser
- Regnvotter
- Vanntette sko
- Tynn lue
- Regnstøvler
- Tynn hals (ikke skjerf)
- Regnkær

1 sett ullundertøy

VINTER

- 1 tykk genser (ull eller fleece)
- Votter
- Vinterstøvler
- Tykk lue
- Cherrox
- Tykk hals (Ikke skjerf)
- Vinterdress
- Ullundertøy

Moss
kommune

AUGUST OG SEPTEMBER

Fokus: tilvenning, trygghet og trivsel

Se meg og vær med meg!

1-3 ÅR

Mål: Barn og voksne blir kjent og blir trygge på hverandre

Målkriterier:

- Barna sier hei og ha det, eller vinker
- Barna utforsker omgivelsene
- Barna søker ansatte for støtte og trøst

Tiltak:

- Vi er nær barna på gulvet, er tilstede for barna og gir barna tid, og bruker trygghetssirkelen for å forstå barnas behov
- Vi deler i små grupper
  - Barna har et overgangsobjekt (smokk, bamse, eller lignende)
- Vi bruker naturen som felles tema

3-4 ÅR

Mål: Barn og voksne blir kjent og er trygge på hverandre

Målkriterier:

- Barna søker ansatte for støtte og trøst
- Barna kjenner rutinene på avdelingen
- Barna deltar er utforskende og deltar i lek og aktiviteter

Tiltak:

- Vi deler i smågrupper med faste voksne og har faste plasser ved måltidene
- Voksne er tilstede og er tilgjengelig, og bruker trygghetssirkelen for å se barnas behov
- Vi deltar i barnas lek
- Vi bruker naturen som felles tema

5 ÅR

Mål : Barn og voksne blir kjent og er trygge på hverandre

Målkriterier:

- Barna søker ansatte for støtte og trøst
- Barna kjenner rutinene på avdelingen
- Barna deltar er utforskende og deltar i lek og aktiviteter

Tiltak:

- Vi deler i smågrupper med faste voksne og har faste plasser ved måltidene
- Voksne er tilstede og er tilgjengelig, og bruker trygghetssirkelen for å se barnas behov
- Vi deltar i barnas lek
- Vi bruker naturen som felles tema

AUGUST

UKE	M	T	O	T	F
31 Sommer- barnehage				1	2
32 Overgang/ tilvenning	5	6	7	8	9
33 Tilvenning	12	13	14	15 PLANDAG- BARNEHAGEN ER STENGT	16 PLANDAG- BARNEHAGEN ER STENGT
34 Tilvenning	19	20	21	22	23
35 Tilvenning	26	27	28	29	30

SEPTEMBER

UKE	M	T	O	T	F
36 Tilvenning	2	3	4	5	6
37 Tilvenning/ Brannvernuke	9	10	11	12	13
38 Tilvenning/ Brannvernuker	16	17	18	19	20
39 Tilvenning/ Brannvernuker	23	24	25	26 FORELDREMØTE 17.30-19.00	27
40 Tilvenning/ brannvernuke	30				

Skal barnet ditt ha fri i høstferien? Legg inn fri i Min barnehage appen!

OKTOBER OG NOVEMBER

Fokus: Vennskap, lek, omsorg og mangfold

Lek med meg!

1-3 ÅR

Delmål: Barna utvikler vennskap gjennom omsorg ovenfor hverandre

Målkriterier:

- Barna setter ord på en eller flere følelser
- Barna viser glede når de ser hverandre, og trøster hverandre når noen gråter
- Barna inviterer hverandre med blikk og kroppsspråk

Tiltak:

- Ansatte er gode rollemodeller og setter ord på følelser med barna
- Ansatte fanger opp barnas initiativer, støtter og veileder barna i deres lek og samspill med andre
- Vi blir kjent med FN's barnekonvensjon

3-4 ÅR

Delmål: Alle barn har noen å leke med og viser interesse for å hjelpe seg selv og andre

Målkriterier:

- Barna gjenkjenner to av rettighetene fra barnekonvensjonen
- Barna setter ord på en eller flere følelser
- Barna viser medfølelse, hjelper og trøster når noen er lei seg
- Barna har flere samspill med andre barn i løpet av dagen.

Tiltak:

- Vi blir kjent med FN's barnekonvensjon
- Vi er gode rollemodeller og setter ord på følelser med barna
- Vi støtter og veileder barna til å starte, verne og videreutvikle leken til barna

5 ÅR

Delmål: Alle barna har noen å leke med og kan vise empati og omsorg for andre og seg selv

Målkriterier:

- Barna kan invitere hverandre inn i lek og er i lek med andre barn
- Barna kan komme med forslag til løsninger i konflikter
- Barna kan tre av rettighetene i barnekonvensjonen

Tiltak:

- Vi lager et «rop» om hva venner gjør for hverandre
- Vi bruker det pedagogiske materialet fra Forut
- Vi støtter og veileder barna til å starte, verne og videreutvikle leken til barna

OKTOBER

UKE	M	T	O	T	F
40 Skolens høstferie!		1	2	3	4
Skal barnet ditt ha fri i høstferien? Legg inn fri i Min barnehage appen!					
41 FNs- barnekonvensjon /forut	7	8	9	10 Vi markerer verdensdagen for psykiskhelse <3	11
42 FNs- barnekonvensjon	14	15	16	17	18
43 FNs- barnekonvensjon	21	22	23	24 Vi markerer FN- dagen med høstfest og inviterer foreldre.	25
44 Halloween	28	29	30	31 Halloween-fest for barna	

NOVEMBER

UKE	M	T	O	T	F
44 Barnesamtaler					1
45 Barnesamtaler	4	5	6	7	8
46 Barnesamtaler	11	12	13	14	15 PLANDAG- BARNEHAGEN ER STENGT
47 Advent	18	19	20	21	22
48 Advent	25	26	27	28	29

DESEMBER

Vi gleder oss
sammen <3

Fokus: Omsorg, tradisjoner, og glede

1-3 ÅR

Delmål: Barna viser glede ovenfor hverandre.

Målkriterier:

- Barna henter/deler leker med andre
- Barna er nysgjerrig og synes det er gøy med adventsamlinger
- Barna deltar i juleforberedelser

Tiltak:

- Vi har juleverksted
- Vi viser frem julekrybba i samling og synger julesanger
- Vi ser «Julefilm» fra NRK på smartborden

3-4 ÅR

Delmål: Barna viser glede og gleder andre.

Målkriterier:

- Barna opplever skaperglede
- Barna snakker om jul og juletradisjoner
- Barna kan gi en positiv tilbakemelding til andre på avdelingen

Tiltak:

- Vi deler ut julekort i nabolaget
- Vi forteller om julens budskap med konkreter
- Vi har juleverksted

5 ÅR

Delmål: Barna viser omsorg og glede for andre.

Målkriterier:

- Barna viser glede over en positiv handling oven for andre og seg selv
- Barna blir kjent med historien om Lucia og andre juletradisjoner
- Barna opplever skapergleder

Tiltak:

- Vi har juleverksted
- Vi deltar på julevandring i Rygge Kirke
- Vi leser historien om Lucia og går i Luciatog

DESEMBER

UKE	M	T	O	T	F
49 Advent	2	3	4	5	6
50 Advent	9	10	11	12	13 Vi markerer Luciadagen med barn og foreldre.
51 Advent/jul	16	17	18 Vi har nissefest for barna	19	20
52 Advent/jul	23 Siste dag før juleferie.	24	25	26	27
1	30	31			

JULEFERIE- BARNEHAGEN ER STENGT

JULEFERIE- BARNEHAGEN ER STENGT

JANUAR OG FEBRUAR

Fokus: Følelser, ønsker og behov

1-3 ÅR

Delmål: Barna uttrykker ulike følelser med kropp og språk

Målkriterier:

- Barna henvender seg til de ansatte for trøst og hjelp
- Barna henter en ansatt når de ser at noen er lei seg eller prøve rå trøste selv
- Barna kjenner til at samene er Norges urbefolkning

Tiltak:

- De ansatte setter ord på barnas følelser i naturlige situasjoner
- Vi forteller samiske eventyr og bruker konkrete

3-4 ÅR

Delmål: Barna blir kjent med og setter ord på følelsene sine

Målkriterier:

- Barna gjenkjenner og setter ord på egne følelser
- Barna kan tolke og sette ord på andres følelser
- Barna trøster når de ser at noen er lei seg
- Barna kjenner til samiske tradisjoner

Tiltak:

- Vi bruker bilder og bøker om følelser
- De ansatte setter ord på barnas følelser i naturlige situasjoner
- Vi forteller samiske eventyr og bruker konkrete

5 ÅR

Delmål: Barna skal gjenkjenne følelser-uttrykk hos andre barn

Målkriterier:

- Barna kan sette ord på egne følelser ovenfor voksne og andre barn
- Barna kan gjenkjenne og sette ord på et annet barns følelser
- Barna kjenner til samiske tradisjoner

Tiltak:

- Vi bruker bilder og bøker om følelser
- De ansatte setter ord på barnas følelser i naturlige situasjoner
- Vi forteller samiske eventyr og bruker konkrete

JANUAR

UKE	M	T	O	T	F
1	JULEFERIE- BARNEHAGEN ER STENGT		1	2 PLANDAG- BARNEHAGEN ER STENGT	3
2	6	7	8	9	10
3 Samenes nasjonaldag	13	14	15	16	17
4 Samenes nasjonaldag	20	21	22	23	24
5 Samenes nasjonaldag	27	28	29	30	31

FEBRUAR

UKE	M	T	O	T	F
6 Samenes nasjonaldag	3	4	5	6 Vi markerer Samefolkest dag sammen med barna.	7
7	10	11	12	13	14
8 Skolens vinterferie	17	18	19	20	21
9 Påske/Eid	24	25	26	27	28

Skal barnet ditt ha fri i vinterferien? Legg inn fri i Min barnehage-
appen

MARS OG APRIL

Fokus: Mangfold, felleskap, påske og eid

Alle er med!

1-3 ÅR

Delmål: Alle barna opplever at de en del av fellesskapet

Målkriterier

- Barna involveres i utformingen av leke og læringsmiljøet, ute og inne
- Barna utforsker og eksperimenterer med ulike leker og materiale
- Barna deltar i forberedelser til påske og Eid

Tiltak:

- De voksne lager variert lekemiljø ut i fra barnas interesser og uttrykk
- Voksne tilbyr variert lekemateriale
- Vi formidler og bruker konkrete til påske og eid markeringene

3-4 ÅR

Delmål: Alle barna opplever at de en del av fellesskapet

Målkriterier

- Barna involveres i utformingen av leke og læringsmiljøet, ute og inne
- Barna utforsker og eksperimenterer med ulike leker og materiale
- Barna viser interesse for hverandre
- Barna kjenner til hva påske og eid er og hvordan det feires

Tiltak:

- De voksne er lydhøre ovenfor barns interesser og uttrykk i lek og samspill
- De voksne lager variert lekemiljø ut i fra barnas interesser og uttrykk
- Vi formidler og bruker **konkreter til påske og eid markeringene**

5 ÅR

Delmål: Alle barna opplever at de en del av fellesskapet

Målkriterier

- Barna involveres i utformingen av leke og læringsmiljøet, ute og inne
- Barna utforsker og eksperimenterer med ulike leker og materiale
- Barna viser interesse for hverandre
- Barna kjenner til hva påske og eid er og hvordan det feires

Tiltak:

- De voksne er lydhøre ovenfor barns interesser og uttrykk i lek og samspill
- De voksne lager variert lekemiljø ut i fra barnas interesser og uttrykk
- Vi formidler og bruker konkrete til påske og eid markeringene

MARS

UKE	M	T	O	T	F
10 Påske	3	4	5	6	7
11 Påske	10	11 Barnehagedagen!	12	13	14
12 Påske	17	18	19	20	21
13	24	25	26	27	28
14	31				

APRIL

UKE	M	T	O	T	F
14		1	2	3 Vi markerer Eid med barna!	4 PLANDAG- BARNEHAGEN ER STENGT
15	7	8	9	10 Vi har påskelunsj med barna!	11
16	14	15	16	17	18
PÅSKEFERIE – BARNEHAGEN ER STENGT!					
17 Barnesamtaler	21 PÅSKEFERIE BARNEHAGEN ER STENGT!	22	23	24	25
18 Barnesamtaler Demokrati og 17-mai	28	29	30 Frist for å registrere ditt barns sommerferie!		

MAI OG JUNI

Fokus: Demokrati, samhold og 17 mai.

Vi lytter til
hverandre og
holder sammen

1-3 ÅR

Delmål: Barna skal oppleve å høre til og er den del av fellesskapet i barnehagen

Målkriterier:

- Barna kjenner igjen og/eller synger 17- mai sanger
- Barna kjenner igjen norskeflagget og fargene
- Barna som skal bytte avdeling viser glede ved å være på besøk på ny avdeling

Tiltak:

- Barna som skal bytte avdeling besøker Maurtua hver uke
- Vi øver på 17. mai sanger
- Vi deler barna i grupper på tvers av huset

3-4 ÅR

Delmål: Barna skal oppleve å høre til og er den del av fellesskapet i barnehagen

Målkriterier:

- Barna kan synger 17-mai sanger
- Barna kjenner igjen norskeflagget og fargene
- Barna vet hvorfor vi feirer 17-mai.
- Vi leker på tvers av huset
- Barna sier «hadet» til vennene sine

Tiltak:

- Vi lager det norske flagget med ulike materialer
- Vi lærer om historien om Norge
- Barna gir hverandre en hyggelig sommerhilsen
- Vi deler barna i grupper på tvers av avdelingene
- Vi synger 17. mai sanger

5 ÅR

Delmål: Barna skal oppleve å høre til og er den del av fellesskapet i barnehagen

Målkriterier:

- Barna kan synger flere 17-mai sanger
- Barna vet hvorfor vi feirer 17-mai.
- Barna leker med elever på SFO
- Barna viser interesse for elever på SFO
- Barna sier «hadet» til vennene sine

Tiltak:

- Vi leser boka «Karsten og Petra hilser på kongen»
- Vi leker ute i skolegården når SFO barna er ute
- Vi lager det norske flagget med ulike materialer
- Vi synger 17. mai sanger

MAI

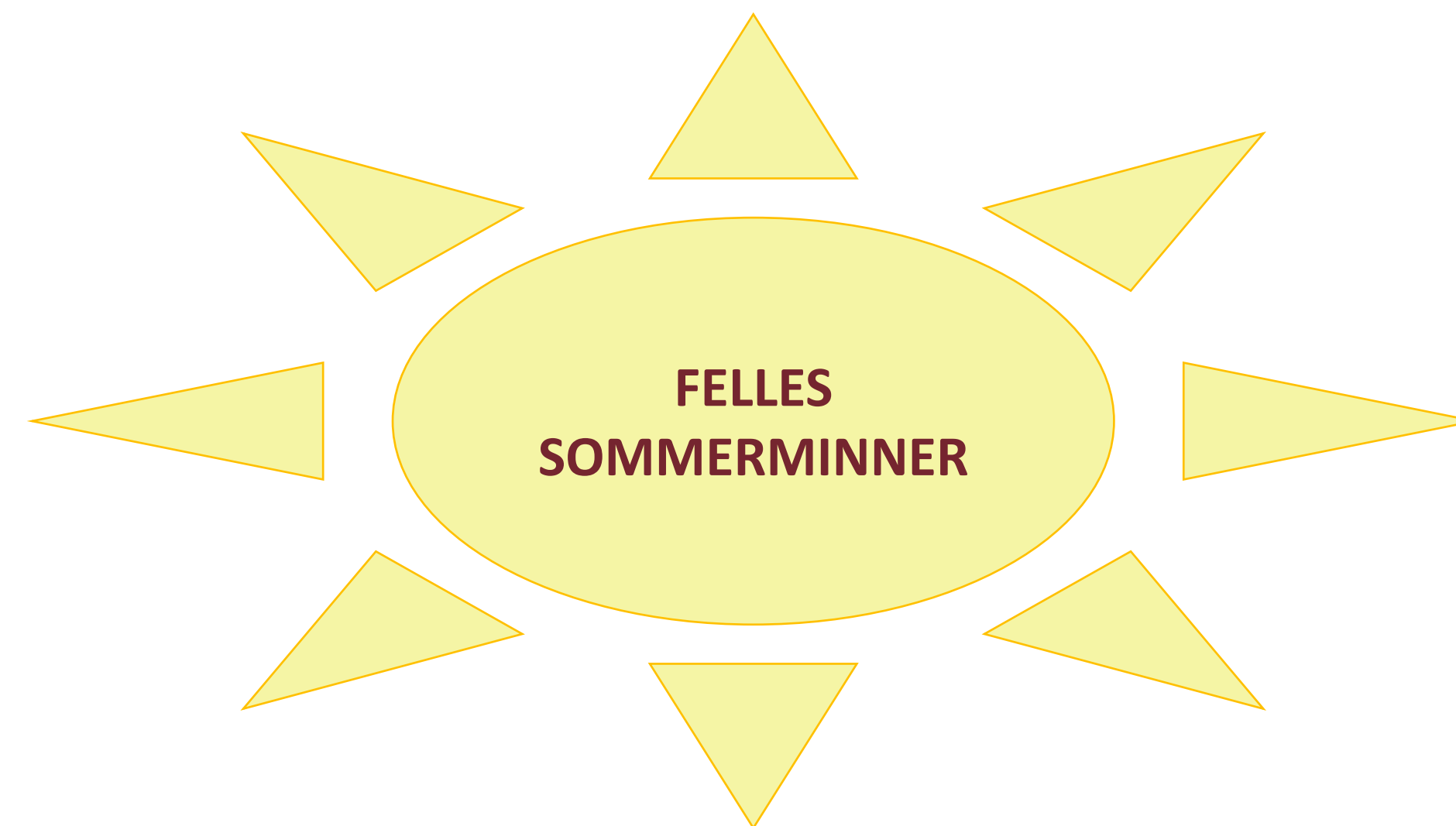
UKE	M	T	O	T	F
18 Barnesamtaler/ Demokrati og 17 mai				1 ARBEIDERNES DAG- BARNEHAGEN ER STENGT	2
19 Barnesamtaler/ 17-mai	5	6 Barnehagedagen	7	8	9
20 Demokrati og Norges nasjonaldag	12	13	14	15	16 Vi feirer 16-mai fest for barna og for foreldre og familier i barnehagen!
21 Overganger og lek på tvers	19	20	21	22	23
22 Overganger og lek på tvers	26	27	28	29 KRISTI HIMMELFARTSDAG! BARNEHAGEN ER STENGT!	30

JUNI

UKE	M	T	O	T	F
23 Overganger og lek på tvers Besøksdager nye barn	2	3	4	5	6
24 Overganger og lek på tvers Besøksdager nye barn	9 1 PINSEDAG. BARNEHAGEN ER STENGT!	10	11	12	13
25 Overganger og lek på tvers Besøksdager nye barn	16	17	18	19	20
26 Overganger og lek på tvers Besøksdager nye barn	23	24	25	26 SOMMERFEST OG AVSLUTNING FOR LØVENE.	27

JULI

Fokus: avslutning og overganger

1-5 ÅR

Mål: Barna skal oppleve å høre til og er den del av fellesskapet i hele barnehagen og oppleve gode sommerdager

Målkriterier:

- Barna leker med «nye» barn og ansatte
- Barn fra begge avdelingene spør etter hverandre
- Barna bruker hele uteområdet i barnehagen på eget initiativ

Tiltak:

- Vi går på tur og ser etter bær, blomster og insekter
- Vi bader og har vannlek i barnehagen
- Leke sammen på tvers av avdelinger

UKE	M	T	O	T	F
27 Sommerbarnehage		1	2	3	4
28 Sommerbarnehage	7	8	9	10	11
29	14	15	16	17	18
	BARNEHAGEN ER SOMMERSTENGT				
30	21	22	23	24	25
	BARNEHAGEN ER SOMMERSTENGT				
31 Sommerbarnehag/ Foreldreaktiv tilvenning	28	29	30	31	

VIKTIGE DATOER FOR BARNEHAGE ÅRET 2024-2025

MÅNED	DATO	HVA SKJER:
AUGUST OG SEPTEMBER:	15 og 16.08.24	PLANLEGGINGS-DAGER- BARNEHAGEN ER STENGT
	26.09.24	Foreldremøte- alle foreldre fra 17.30-19.00
OKTOBER OG NOVEMBER:		VI LAGER HALLOWEEN FOR BARN OG INVITERER FORELDRE TIL HØSTFEST PÅ FN-DAGEN.
	UKE 40	SKOLENS HØSTFERIE, SI I FRA OM BARNET SKAL HA FRI!
	15.11.24	PLANLEGGINGS-DAG, BARNEHAGEN ER STENT
DESEMBER:		VI HAR NISSEFSR MED BARN OG INVITERER FORELDRE TIL LUCIA MARKERING
	13.12.23	LUCIA-MARKERING MED FORELDRE
	24.12.24-01.01.25	JULEFERIE- BARNEHAGEN ER STENGT
JANUAR OG FEBRUAR:		
	02.01.25	PLANLEGGINGS-DAG- BARNEHAGEN ER STENGT
	06.02.25	VI MARKERER SAMEFOLKETS-DAG MED BARN
	17.02.25-23.02.25	SKOLENS VINTERFERIE, SI I FRA OM BARNET SKAL HA FRI
MARS OG APRIL:		VI MARKERER PÅSKE OG EI MED BARN
	04.04.25	PLANLEGGINGS-DAG- BARNEHAGEN ER STENGT
	14.04.25-21.04.25	PÅSKEFERIE- BARNEHAGEN ER STENGT
	30.04.24	MELD INN DITT BARN SOMMERFERIE I Min barnehage-APPEN INNEN 30.04.25
MAI OG JUNI:	29.05.25 OG 09.06.25	OFFENTLIGE HØYTIDSDAGER – BARNEHAGEN ER STENGT
	16.05.23	VI FEIRER 16-MAI I BARNEHAGEN MED BARN OG MED FORELDRE OG FAMILIE
	25.06.24	SOMMERFEST OG SOMMERAVSLUTTNING FOR LØVENE
JULI	14.07.25-25.07.25	SOMMERFERIE- BARNEHAGEN ER STENGT
	Uke 27,28,31	SOMMERBARNEHAGE – VI ER PÅ TVERS AV AVDELINGENE